

A TANÁCS (KKBP) 2020/2188 HATÁROZATA**(2020. december 22.)****a Szomália partjainál folytatott kalóztámadásoktól és fegyveres rablásoktól való elrettentéshez, azok megelőzéséhez és visszaszorításához való hozzájárulás céljából folytatott európai uniós katonai műveletről szóló 2008/851/KKBP együttes fellépés módosításáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 42. cikke (4) bekezdésére és 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács 2008. november 10-én elfogadta az uniós Atalanta katonai művelet létrehozásáról szóló 2008/851/KKBP együttes fellépést ⁽¹⁾.
- (2) A (KKBP) 2018/1083 tanácsi határozat ⁽²⁾ 2018. július 30-án módosította a 2008/851/KKBP együttes fellépést, és 2020. december 31-ig meghosszabbította az Atalanta műveletet.
- (3) A kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni, 1988. december 20-án aláírt ENSZ-egyezmény előírja, hogy a feleknek a tengeren folytatott tiltott kereskedelem visszaszorítása céljából – a nemzetközi tengerjoggal összhangban – a lehető legteljesebb mértékben együtt kell működniük egymással.
- (4) Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa (ENSZ BT) 2019. november 15-én a 2498 (2019) sz. határozatában újra megerősítette, hogy a szomáliai béke és stabilitás megteremtése céljából valamennyi államnak végre kell hajtania a Szomáliába irányuló fegyverekre és katonai felszerelésekre vonatkozó, eredetileg a 733 (1992) sz. határozatának 5. pontjával, valamint az 1425 (2002) sz. határozatának 1. és 2. pontjával elrendelt embargót.
- (5) Az ENSZ BT a 2498 (2019) sz. határozatában elítélte továbbá a faszén kivitelére vonatkozó teljes tilalom megsértésével Szomáliából történő bármely faszénkivitel, és újra megerősítette a szomáliai faszén behozatalára és kivitelére vonatkozó, a 2036 (2012) sz. határozatának 22. pontjában és a 2182 (2014) sz. határozatának 11–21. pontjában meghatározott tilalommal kapcsolatos döntését.
- (6) Az ENSZ BT 2019. december 4-én a 2500 (2019) sz. határozatában megújította azon államoknak és regionális szervezeteknek szóló felhívását, amelyeknek arra lehetőségük van, hogy vegyenek részt a Szomália partjainál folytatott kalóztámadások és fegyveres tengeri rablások elleni küzdelemben, valamennyi államot felhívott arra, hogy működjön együtt az ilyen tevékenységekért felelős vagy azokkal kapcsolatba hozható valamennyi személlyel szembeni nyomozásban és bűnüldözésben, valamint elismerte a Seychelle-szigetek által a kalóztámadással kapcsolatos esetekkel szemben folytatott sikeres bűnüldözést.
- (7) Az ENSZ BT a 2500 (2019) sz. határozatában súlyos aggodalmát fejezte ki továbbá a Szomália kizárólagos gazdasági övezetében folytatott jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatról szóló jelentések miatt, és elismerte, hogy a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat hozzájárulhat a destabilizációhoz a parti közösségek körében.
- (8) A Hormuzi-szorosban folytatott, európai vezetésű tengeri helyzetismereti (EMASOH) kezdeményezés katonai komponense, az Agénor művelet 2020. február 25-én elérte a teljes műveleti képességét.

⁽¹⁾ A Tanács 2008/851/KKBP együttes fellépése (2008. november 10.) a Szomália partjainál folytatott kalóztámadásoktól és fegyveres rablásoktól való elrettentéshez, azok megelőzéséhez és visszaszorításához való hozzájárulás céljából folytatott európai uniós katonai műveletről (HL L 301., 2008.11.12., 33. o.).

⁽²⁾ A Tanács (KKBP) 2018/1083 határozata (2018. július 30.) a Szomália partjainál folytatott kalóztámadásoktól és fegyveres rablásoktól való elrettentéshez, azok megelőzéséhez és visszaszorításához való hozzájárulás céljából folytatott európai uniós katonai műveletről szóló 2008/851/KKBP együttes fellépés módosításáról (HL L 194., 2018.7.31., 142. o.).

- (9) Az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2020. november 12-én a 2551 (2020) sz. határozatában megújította a 2182 (2014) sz. határozatában a Szomáliával szembeni fegyverembargó, valamint a szomáliai faszén behozatalára és kivitelére vonatkozó tilalom szigorú végrehajtásának biztosítása céljából adott engedélyeket, és ösztönözte az Atalanta műveletet, hogy fokozza hozzájárulását az illegális tengeri kereskedelem kezelésére irányuló regionális együttműködéshez, valamint számolja fel a legális és tiltott árukereskedelem valamennyi olyan formáját, amely Szomáliában terrorista tevékenységeket finanszírozhat.
- (10) Az Atalanta művelet 2020. évi stratégiai felülvizsgálata arra a következtetésre jutott, hogy az Atalanta megbízatását 2022. december 31-ig meg kell hosszabbítani, és azt módosítani kell a Szomália partjainál folytatott kábítószer-kereskedelem, fegyverkereskedelem, jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat, valamint tiltott faszén-kereskedelem nyomon követésére irányuló, másodlagos nem végrehajtási jellegű feladat bevezetése céljából.
- (11) Az Atalanta művelet 2020. évi stratégiai felülvizsgálata arra a következtetésre is jutott, hogy az Atalanta megbízatásába – az alkalmazandó jogi kerettel összhangban – be kell venni a kábítószer-kereskedelem és a fegyverkereskedelem visszaszorítására irányuló, másodlagos végrehajtási jellegű feladatokat, amint azok meghatározásra kerültek. A Politikai és Biztonsági Bizottság 2020. december 1-jén megállapodott arról, hogy az Atalanta fogja végezni az említett feladatokat, és hogy a szükséges intézkedéseket a műveletre vonatkozó tervezési dokumentumokban fogják meghatározni.
- (12) A 2008/851/KKBP együttes fellépést ennek megfelelően módosítani kell.
- (13) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban Dánia nem vesz részt az Unió védelmi vonatkozású határozatainak és fellépéseinek kidolgozásában és végrehajtásában. Dánia nem vesz részt e határozat végrehajtásában, és ezért nem vesz részt az Atalanta művelet finanszírozásában sem,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 2008/851/KKBP együttes fellépés a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Ezenkívül az Atalanta másodlagos végrehajtási jellegű feladatokként – a 2182 (2014) sz. ENSZ BT-határozattal összhangban – hozzájárul az ENSZ Szomáliával szembeni fegyverembargójának végrehajtásához és – az ENSZ Tengerjogi Egyezményével és a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni, 1988. december 20-i ENSZ-egyezménnyel összefüggésben – a Szomália partjainál folytatott kábítószer-kereskedelem visszaszorításához.

(4) Ezen túlmenően az Atalanta másodlagos nem végrehajtási jellegű feladatként – a 2498 (2019) sz. és a 2500 (2019) sz. ENSZ BT-határozatnak megfelelően, valamint a kábítószeres és pszichotrop anyagok tiltott kereskedelme elleni, 1988. december 20-i ENSZ-egyezménnyel összhangban – nyomon követi a Szomália partjainál folytatott kábítószer-kereskedelmet, fegyverkereskedelmet, jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászatot, valamint tiltott faszén-kereskedelmet.

(5) Az Atalanta másodlagos nem végrehajtási jellegű feladatként – az eszközök és kapacitások keretei között, valamint felkérésre – hozzájárulhat az EU Szomáliával kapcsolatos integrált megközelítéséhez és a nemzetközi közösség releváns tevékenységeihez, segítve ezáltal a kalóztámadások alapvető okainak és hálózatának a felszámolását.

(6) Az Európai Unió Katonai Törzse támogatja az Atalantát azért, hogy azonosítsa a fenyegetéseket és előzetes tervezést végez azon döntő tényezőkkel kapcsolatban, amelyek befolyásolhatják a műveletet, a Politikai és Biztonsági Bizottságnak az ilyen fenyegetésekről és tényezőkről történő folyamatos tájékoztatása céljából.”;

2. A 2. cikk címének helyébe a következő szöveg lép: „A Szomália partjainál folytatott kalóztámadások és fegyveres rablások visszaszorítása, valamint a veszélyeztetett szállítmányok védelme”;

3. Az együttes fellépés a következő cikkel egészül ki, amelynek szövege megegyezik a 2008/851/KKBP együttes fellépés e határozattal törölt 12. cikkével:

„2a. cikk

Büntetőjogi felelősségre vonásuk céljából letartóztatott és fogva tartott személyek átadása

(1) Egyrészt Szomáliának a tagállamok vagy harmadik államok joghatóságának gyakorlására vonatkozó hozzájárulása, másrészt az ENSZ Tengerjogi Egyezményének 105. cikke alapján át kell adni azon büntetőjogi felelősségre vonásuk céljából letartóztatott vagy fogva tartott személyeket, akik gyanúsíthatók az ENSZ Tengerjogi Egyezményének 101. és 103. cikkében említett kalóztámadások vagy fegyveres rablások szomáliai felségvizeken és belvizeken vagy a nyílt tengeren való elkövetésével vagy annak szándékával, valamint az ilyen cselekmények elkövetéséhez használt tulajdont:

- a műveletben részt vevő azon tagállam vagy harmadik állam illetékes hatóságainak, amelynek a lobogója alatt a foglyokat ejtő hajó közlekedik, vagy
- amennyiben ezen állam joghatóságát nem tudja vagy nem kívánja gyakorolni, azon tagállamnak vagy harmadik államnak, amely joghatóságát az említett személyek vagy tulajdon felett gyakorolni kívánja.

(2) Az ENSZ Tengerjogi Egyezményének 101. és 103. cikkében említett kalóztámadások vagy fegyveres rablások elkövetésével vagy annak szándékával gyanúsítható, és az Atalanta művelet keretében a régió más államainak felségvizein, belvizein vagy szigetcsoport-vizein az érintett államok egyetértésével – büntetőjogi felelősségre vonásuk céljából – letartóztatott vagy fogva tartott személyeket és az ilyen cselekmények elkövetéséhez használt tulajdont átadhatják az érintett állam illetékes hatóságainak, vagy annak beleegyezésével egy másik állam illetékes hatóságainak.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett személyek nem adhatók át harmadik államnak, ha nem állapodtak meg e harmadik állammal az átadás feltételeiről az alkalmazandó nemzetközi joggal – nevezetesen az emberi jogokra vonatkozó nemzetközi joggal – összhangban, különösen annak biztosítása érdekében, hogy senkire ne szabhassanak ki halálbüntetést, senkit ne vethessenek alá kínzásnak vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak.”;

4. Az együttes fellépés a következő cikkel egészül ki:

„2b. cikk

Az ENSZ Szomáliával szembeni fegyverembargójának végrehajtásához és a Szomália partjainál folytatott kábítószer-kereskedelem visszaszorításához történő hozzájárulás

(1) Az ENSZ Szomáliával szembeni fegyverembargójának a releváns ENSZ BT-határozatokkal, különösen a 2182 (2014) sz. határozattal összhangban történő végrehajtásához történő hozzájárulás céljából az Atalanta – a tervezési dokumentumokban meghatározottak szerint és a Szomália partjainál található nyílt tengeri, megállapodás szerinti műveleti területen belül – ellenőrzéseket hajt végre a Szomáliából induló vagy oda tartó hajókon, amennyiben alapos okkal feltételezhető, hogy az ilyen hajók – megsértve a Szomáliával szembeni fegyverembargót – közvetlenül vagy közvetve fegyvereket vagy katonai felszerelést szállítanak Szomáliába, vagy hogy a 751 (1992) sz. és az 1907 (2009) sz. ENSZ BT-határozat alapján létrehozott bizottság által jegyzékbe vett személyeknek vagy szervezeteknek szállítanak fegyvereket vagy katonai felszerelést. Az Atalanta lefoglalja, nyilvántartásba veszi és megsemmisíti az ilyen eszközöket, az ilyen hajókat és legénységüket pedig a releváns ENSZ BT-határozatokkal – többek között a 2182 (2014) sz. határozattal – és a műveleti tervben meghatározott intézkedésekkel összhangban egy megfelelő kikötőbe irányíthatja az ilyen megsemmisítés elősegítése érdekében.

(2) A Szomália partjainál folytatott kábítószer-kereskedelem visszaszorításához történő hozzájárulás céljából az Atalanta az intézkedésekkel összhangban és a Szomália partjainál található nyílt tengeri, megállapodás szerinti műveleti területen belül jár el, a tervezési dokumentumokban meghatározottak szerint:

- a) A nemzeti lobogó alatt közlekedő hajók esetében, amennyiben alapos okkal feltételezhető, hogy egy ilyen hajót kábítószer-kereskedelemre használnak, az Atalanta – amennyiben ezt a lobogó szerinti állam kifejezetten engedélyezi – az említett hajóra lép, átkutatja azt kábítószer után, és amennyiben tiltott kereskedelemre utaló bizonyítékot talál, megteszi a megfelelő intézkedést az említett hajót és a fedélzeten található rakományt illetően. A kábítószer-kereskedelemben érintett személyek letartóztatását, őrizetbe vételét, harmadik állammal való átadását vagy büntetőjogi felelősségre vonását az erre hajlandó tagállamok nemzeti joguk alapján, nemzeti minőségükben végezhetik el.

- b) A nemzeti lobogó nélküli hajók esetében az Atalanta a beavatkozó hajóra alkalmazandó nemzeti joggal és a nemzetközi joggal összhangban jár el – beleértve a fedélzetre lépést és az átkutatást is –, csak azon tagállamok által rendelkezésre bocsátott eszközök felhasználásával, amelyek jelezték, hogy módjukban áll ilyen intézkedést tenni. További intézkedést – így például kábítószeres lefoglalását és egy ilyen hajó átirányítását, valamint a kábítószer-kereskedelemben érintett személyek letartóztatását, őrizetbe vételét, harmadik államnak való átadását és büntetőjogi felelősségre vonását – az erre hajlandó tagállamok nemzeti joguk alapján, nemzeti minőségükben végezhetnek el.
- (3) Amint jóváhagyták a szükséges intézkedéseket tartalmazó műveleti tervet, a Politikai és Biztonsági Bizottság aktiválja a másodlagos végrehajtási jellegű feladatokat, amikor az uniós műveleti parancsnok jelenti, hogy az Atalantának rendelkezésére állnak az említett feladatok elvégzéséhez szükséges eszközök, az ENSZ fegyverembargója esetében pedig, amikor az Európai Külügyi Szolgálat jelenti, hogy sor került a 2182 (2014) sz. ENSZ BT-határozat 15. pontjában előírt értesítések megtételére.
- (4) A Szomáliával szembeni fegyverembargó értelmében tiltott tételek vagy kábítószeres szállításával kapcsolatban – különösen az (1) és a (2) bekezdéssel összhangban elvégzett ellenőrzések során – talált bizonyítékokat fegyverszállítás esetében az Atalanta, kábítószeres szállítás esetében pedig az erre hajlandó és képes tagállamok tárolhatják. Így különösen gyűjthetők és tárolhatók – az alkalmazandó joggal összhangban – az ilyen fegyverek és kábítószeres szállításában érintett személyekre vonatkozó olyan jellemzőkkel kapcsolatos személyes adatok, amelyek valószínűleg segíthetnek az azonosításukban, beleértve az ujjlenyomatokat is, valamint a következő adatok, az egyéb személyes adatok kizárásával: vezetéknév, leánykori név, utónevek és bármely álnév vagy felvett név; születési idő és hely, állampolgárság, nem, lakóhely, foglalkozás és tartózkodási hely; vezetői engedélyek, azonosító okmányok és útleveleladatok. Az ilyen adatokat, valamint az ilyen személyek által használt hajókkal és felszereléssel kapcsolatos adatokat, továbbá az e cikk szerinti feladatok elvégzése során szerzett releváns információt továbbítani lehet a tagállamok releváns bűnüldöző hatóságainak. Az ilyen adatokat fegyverszállítás esetében az Atalanta, kábítószeres szállítás esetében pedig az erre hajlandó tagállamok továbbíthatják olyan harmadik államoknak, amelyek gyakorolni kívánják joghatóságukat az ilyen személyek és tulajdon felett, valamint az alkalmazandó joggal összhangban az illetékes uniós szerveknek is.
- (5) A Tanács által eseti alapon adott engedélyek alapján megállapodások köthetők harmadik államokkal annak megkönnyítése érdekében, hogy valamely tagállam a nemzeti joga alapján az ENSZ Szomáliával szembeni fegyverembargójának megsértésében vagy a Szomália partjainál folytatott kábítószer-kereskedelemben való részvétel miatt letartóztatott és őrizetbe vett személyeket az ilyen személyek büntetőjogi felelősségre vonása céljából átadja. Az ilyen megállapodásoknak a releváns nemzetközi joggal – nevezetesen az emberi jogokra vonatkozó nemzetközi joggal – összhangban lévő feltételeket kell tartalmazniuk az ilyen személyek átadására vonatkozóan, különösen annak biztosítása érdekében, hogy az érintett személyekre ne lehessen halálbüntetést kiszabni, sem őket kínzásnak vagy más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak alávetni.”;
5. A 8. cikk a következő bekezdésekkel egészül ki:
- „Az Atalanta szoroson koordinál a szomáliai biztonsági erők kiképzéséhez hozzájáruló európai uniós katonai misszióval (EUTM Szomália) és a szomáliai kapacitásépítést célzó európai uniós misszióval (EUCAP Szomália). Az eszközök és kapacitások keretei között támogatja a releváns uniós programokat.
- Az Atalanta az eszközök és kapacitások keretei között egyedi együttműködést alakít ki az Agénor művelettel.”;
6. A 9. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
- „(3) Az Atalanta – az eszközök és kapacitások keretei között – különösen kapacitásépítés és információcsere révén támogatja a madagaszkári regionális tengeri információs fúziós központot és a Seychelle-szigeteki regionális operatív koordinációs központot (ROCC).”;
7. A 12. cikket el kell hagyni;
8. A 14. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
- „(7) Az uniós katonai művelet közös költségeire vonatkozó pénzügyi referenciaösszeg a 2021. január 1-jétől 2022. december 31-ig tartó időszakra 9 930 000 EUR. A referenciaösszegnek a (KKBP) 2015/528 határozat 25. cikkének (1) bekezdésében említett százalékos aránya 0 %.”;

9. A 15. cikk (4) és (5) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az Atalanta engedélyt kap arra, hogy megosszon a Szomáliával foglalkozó szakértői csoporttal, az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalával, az Egyesített Tengerészeti Erőekkel, a regionális tengeri információs fúziós központtal és a regionális operatív koordinációs központtal a jogellenes vagy engedélyzetlen tevékenységekről a műveletei során gyűjtött információkat, a személyes adatok kivételével.

(5) Az Atalanta engedélyt kap arra, hogy átadjon a 2. cikk h) pontjával összhangban az Interpolnak, a 2. cikk i) pontjával összhangban pedig az Europolnak a kalóztámadásoktól eltérő jogellenes tevékenységekről a műveletei során gyűjtött információkat.”;

10. A 16. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az uniós művelet 2022. december 31-én fejeződik be.”

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2020. december 22-én.

a Tanács részéről
az elnök
M. ROTH
